

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS TARNYBA

DAUJĖNŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS FINANSINIO AUDITO ATASKAITA

2008 m. vasario 20 d. Nr. A – 2
Pasvalys

IŽANGA

Pasvalio rajono savivaldybės kontrolieriaus 2007-05-17 pavedimu Nr. PA – 3 savivaldybės kontrolierė Rima Juodokienė atliko finansinį auditą Daujėnų pagrindinėje mokykloje.

Audito tikslas – įvertinti įstaigos vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2007 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Audituojamas subjektas –Daujėnų pagrindinė mokykla (toliau – Mokykla), adresas – Baluškių g. Nr.4, Daujėnų kaimas, Pasvalio rajonas; juridinio asmens kodas – 190616249.

Audituojamu laikotarpiu Mokyklai vadovauja direktorius Gailutis Gailiūnas, vyriausiąja buhalterė dirba Lina Vyčienė.

Ši audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Savivaldybės tarybai dėl pateiktos tvirtinti metinės Savivaldybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo ir dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto statistinių ataskaitų, dalis.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pateikiama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Mokyklos pagrindinė veikla: vaikų pradinis, pagrindinis ir papildomas mokymas ir ugdymas. 2007-2008 mokslo metais Mokykloje yra 5 pradinių klasių komplektai, kuriose iš viso mokosi 44 mokiniai, 6 pagrindinio ugdymo klasių komplektai, kuriose mokosi 93 mokiniai ir 2 priešmokyklinės grupės, kurias lanko 11 vaikų. Mokykloje dirba 32 darbuotojai, iš jų: 9 - aptarnaujančio personalo ir 23 pedagogai ir pedagoginiai darbuotojai.

Audituota 2007 metų finansinė atskaitomybė: Išlaidų sąmatų įvykdymo 2008-01-01 balansas (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaita (forma Nr. 2), Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2008 m. sausio 1 d. ataskaita (forma Nr. 6), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr.4).

Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2007 m. sausio 30 d. sprendimu Nr. T1 – 2 patvirtintame Pasvalio rajono savivaldybės biudžete Mokyklai skirta 826,2 tūkst. Lt asignavimų. Visi asignavimai skirti išlaidoms, iš jų 495,8 tūkst. Lt darbo užmokesčiui. Asignavimai buvo tikslinti Savivaldybės tarybos 2007 m. liepos 11 d. sprendimu Nr. T1 – 96, 2007 m. rugsėjo 26 d. sprendimu Nr. T1 -168, 2007 m. spalio 24 d. sprendimu Nr. T1 – 180, 2007 m. lapkričio 28 d. sprendimu Nr. T1 – 204, 2007 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. T1 – 230. Po patikslinimų Mokyklai buvo skirta 806,6 tūkst. Lt asignavimų, iš jų turtui įsigyti – 6,0 tūkst. Lt, išlaidoms – 800,6 tūkst. Lt, iš jų 497,8 tūkst. Lt – darbo užmokesčiui. Mokykla vykdė 6 programas: valstybės deleguotų funkcijų programas 4.1.2.1 „Viešieji darbai“; 9.2.1.1. „Mokinio krepšelis“; 10.4.1.4. „ Nemokamas mokinių maitinimas“; 10.4.1.4. „Mokinio reikmenys“; Savivaldybės biudžeto lėšų programas 9.2.1.1. „Mokyklos aplinkos finansavimo programa“ ir 9.2.1.1. „Specialiųjų lėšų programa“. Mokyklos direktorius 2007 m. vasario 7 d. visoms programoms patvirtino sąmatas. Tikslinant asignavimus buvo tikslinamos ir sąmatos.

Be to, savivaldybės administracijos 2007 m. rugsėjo 20 d. įsakymu Nr. DV -456, pritarus Savivaldybės tarybos kolegijai (2007 m. rugsėjo 18 d. sprendimas Nr. K - 7), Mokyklai iš Administracijos direktoriaus rezervo buvo skirta 600 Lt folkloro kolektyvo, dalyvaujančio Klaipėdos folkloro šventėje, išlaidoms padengti.

2007 metais Mokyklai iš Finansų skyriaus buvo pervesta 798,9 tūkst. Lt, t.y. 99,0 proc. Savivaldybės tarybos skirtų asignavimų. Neperduota 6,6 tūkst. Lt biudžeto asignavimų savivaldybės biudžeto lėšų 9.2.1.1 „Mokyklos aplinkos finansavimo programai“; Mokykla grąžino nepanaudotus 0,1 tūkst. Lt - 10.4.1.4 „ Nemokamas mokinių maitinimas“ programai vykdyti ir 1,0 tūkst. Lt neperduota specialiosios programos asignavimų, kurie buvo sumažinti įstaigos negautomis pajamomis.

2007 metų Mokyklos kasinių išlaidų struktūra pagal ekonominę klasifikaciją sudaro: darbo užmokesčio ir socialinio draudimo kasinės išlaidos 650,9 tūkst. Lt arba 81,5 procento nuo visų išlaidų,

prekių ir paslaugų naudojimo – 147,2 tūkst. Lt, arba 17,7 procento nuo visų išlaidų, ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos -0,8 procento.

Pastebime, kad 2007 metų rugpjūčio mėnesį atliktas Daujėnų pagrindinės mokyklos pastato, apskaityto Mokyklos balanse, einamasis stogo remontas, tačiau Mokykla šių darbų nepirko ir jokių išlaidų nepadarė. Mokyklos stogo remonto darbus organizavo ir už juos apmokėjo Savivaldybės administracija iš jai skirtų Savivaldybės biudžeto asignavimų.

Mokykla 2007 metų pabaigai turėjo turto (pradine verte) už: 1035,1 tūkst. Lt –ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo; 179,0 tūkst. Lt – trumpalaikio; 3,7 tūkst. Lt – medžiagų.

Istaigos kreditinis įsiskolinimas per 2007 metus nuo 0,7 tūkst. Lt (metų pradžioje) padidėjo iki 16,1 tūkst. Lt (metų pabaigoje). Debetinės skolos metų pradžioje sudarė 3,1 tūkst. Lt, - metų pabaigoje – 0,6 tūkst. Lt.

Finansinis auditas atliekamas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Audito proceso planavimo etape buvo susipažinta su įstaigos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, susipažinta su audituojamo subjekto veikla, struktūra ir apskaitos sistema, nustatyti rizikos veiksniai, galintys įtakoti finansinę atskaitomybę.

Atlikus vidaus kontrolės aplinkos tyrimą, nustatyta, kad dėl mažo įstaigos apskaitos darbuotojų skaičiaus nėra galimybės pilnai įdiegti vidaus kontrolės procedūrų, todėl nuspręsta atlikti tik savarankiškas audito procedūras. Pagal sudarytas audito programas atlikome savarankiškas audito procedūras šiose srityse: ilgalaikio turto, trumpalaikio turto, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų. Dalyvauta ilgalaikio turto ir trumpalaikio turto (dalinei) metinėje inventorizacijoje. Atliktas 2007 m. finansinės atskaitomybės sudarymo ir jos teisingumo vertinimas.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio audito nuomonei pareikšti.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

PASTEBĖJIMAI

1. Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 5 punktas Savivaldybei nustato savarankišką funkciją – maitinimo paslaugų teikimą ikimokyklinio ugdymo bei bendrojo lavinimo įstaigose, o 8 straipsnio 7 punktu Savivaldybei pavesta vykdyti valstybinę (perduotą savivaldybei) funkciją – mažas pajamas turinčių šeimų vaikų nemokamo maitinimo organizavimą visų tipų bendrojo lavinimo mokyklose. To paties įstatymo 36 straipsnio 7 dalimi nustatyta, kad lėšos valstybinėms funkcijoms atlikti skiriamos iš valstybės biudžeto ir pervedamos savivaldybėms kaip specialioji dotacija.

Socialinės paramos mokiniams įstatymas (Žin., 2006, Nr. 73-2755) nustato socialinės paramos mokiniams rūšis, skyrimo sąlygas ir finansavimo šaltinius. Įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nustatytos socialinės paramos mokiniams išlaidų rūšys - išlaidos už įsigytus produktus, kai mokiniai maitinami nemokamai ir išlaidos už įsigytus mokinio reikmenis, o 4 dalyje nustatyta, kad išlaidos socialinei paramai mokiniams administruoti (darbuotojų darbo užmokestis, išlaidos už komunalines paslaugas ir kt.) finansuojamos iš Savivaldybės biudžeto lėšų. Išlaidos už įsigytus *maisto produktus* nemokamam mokinių maitinimui finansuojamos iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos Savivaldybės biudžetui.

Savivaldybės taryba 2007 m. sausio 30 d. sprendimu Nr. T1 – 17 patvirtino nemokamo maitinimo maisto produktų rinkinio kainą ir įpareigojo rajono bendrojo lavinimo mokyklą ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų vadovus peržiūrėti Moksleivių maitinimo paslaugų teikimo sutartis.

Mokykla mokinių maitinimo paslaugas perka iš privačios maitinimo įmonės. Maitinimo sutartis sudaryta 2005 m. rugsėjo 5 d. Ši sutartis 2007 m. pradžioje, kaip įpareigojo Savivaldybės tarybos 2007 m. sausio 30 d. sprendimo Nr. T1 – 17 2 punktą, nebuvo patikslinta. Maitinimo įmonė Mokyklai pateikia sąskaitas – faktūras už mokinių nemokamą maitinimą, kuriose bendroje sumoje nurodomos sunaudotų maisto produktų, maisto paruošimo ir kitos pridėtinės išlaidos. Visas nemokamo maitinimo išlaidas pagal pateiktas sąskaitas – faktūras Mokykla apmoka iš jai skirtos valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos. Per 2007 metus Mokykla nemokamam mokinių maitinimui išleido 38,9 tūkst. Lt. Specialiosios tikslinės dotacijos, skirtos Savivaldybės biudžetui, lėšomis gali būti apmokamos tik išlaidos už įsigytus produktus, kai mokiniai maitinami nemokamai, o mokinių maitinimo paslaugų (t.sk. ir nemokamo maitinimo) teikimas yra savarankiška Savivaldybės funkcija, apmokama iš Savivaldybės biudžeto lėšų.

Kadangi Mokykloje iš nemokamo maitinimo maisto produktų rinkinio lėšų (valstybės biudžeto tikslinės dotacijos) buvo apmokamos ir maisto paruošimo išlaidos, kurių dydžio mes negalime nustatyti, mokiniui tekusi nemokamo maitinimo maisto produktų rinkinio kaina buvo mažesnė už patvirtintą Savivaldybės tarybos.

Dėl nurodytų priežasčių mes negalime surinkti audito įrodymų, kuriais galėtume pagrįsti 38,9 tūkst. Lt išlaidų, Mokyklos padarytų moksleivių nemokamam maitinimui, panaudojimo teisėtumą, kadangi Mokykla mums nepateikė dokumentų, iš kurių galėtume nustatyti, kiek išlaidų buvo padaryta apmokant už įsigytus maisto produktus, o kiek išleista maisto paruošimui.

2. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 str. 1 d. 3 p. numato asignavimų valdytojui pareigą nustatyti ir tvirtinti vadovaujamos biudžetinės įstaigos... programas, jų sąmatas, neviršijant šioms programoms patvirtintų bendrųjų asignavimų, tarp jų – išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui ir

turtui įsigyti, sumų. Įstatymo 6 str. 1 p. suteikia asignavimų valdytojui teisę biudžetiniais metais, ne vėliau kaip likus 10 dienų iki atitinkamo ketvirčio pabaigos keisti patvirtintų jų vadovaujamų biudžetinių įstaigų...programoms numatytų biudžetų asignavimų pagal ekonominę klasifikaciją paskirtį ..., neviršijant patvirtintų tam tikrai programai bendrųjų asignavimų išlaidoms, iš jų darbo užmokesčiui, sumų. Asignavimų sumos išlaidoms, iš jų darbo užmokesčiui, yra maksimalios ir jų ekonomija gali būti naudojama turtui įsigyti. To paties įstatymo 7 str. 1 punktas nustato, kad asignavimų valdytojas atsako už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą *neviršijant* patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą.

2.1. Mokykloje 9.2.1.1. „Mokyklos aplinkos finansavimo programos“ faktinės išlaidos viršija skirtus asignavimus:

- darbo užmokesčiui - 1,8 tūkst. Lt ;
- kitoms paslaugoms – 6,2 tūkst. Lt;
- šildymui – 10,6 tūkst. Lt.

Tuo tarpu kituose išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsniuose (ryšių paslaugų, transporto išlaikymo, vandens ir kanalizacijos) yra susidariusi nedidelė ekonomija. Tai rodo, kad Mokyklos direktorius nesivadovavo Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 6 str. 1 p. 7 str. 1 p. nuostatomis.

2.2. Darbo užmokesčio 2,2 tūkst. Lt išlaidos ir 0,7 tūkst. Lt įmokų SODRAI, padarytos darbuotojams, dirbusiems Mokykloje pagal viešųjų darbų programą, neteisingai apskaitytos ir Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. sausio 1 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) parodytos 9.2.1.1. „Mokyklos aplinkos finansavimo programa“ (Savivaldybės biudžeto savarankiška funkcija) ekonominės išlaidų klasifikacijos 2.1.1.1.1.1 „Darbo užmokestis“ ir 2.1.2.1.1.1 „Socialinio draudimo įmokos“ straipsniuose. Minėtos išlaidos, pagal 2005 m. rugsėjo 29 d. finansų ministro įsakymu Nr. 1K-280 patvirtintą Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją, turėjo būti apskaitytos programos 4.1.2.1 „Viešieji darbai“ (valstybės deleguota funkcija) išlaidų ekonominės klasifikacijos eilutėje 2.2.1.1.1.30 „Kitos paslaugos“.

2.3. Pagal 2005 m. rugsėjo 29 d. finansų ministro įsakymu Nr. 1K-280 patvirtintą Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją, išlaidos trumpalaikio turto ir atsargų įsigijimui turi būti apskaitomos ekonominės išlaidų klasifikacijos eilutėje 2.2.1.1.1.10 „Kitos prekės“. Mokykla 2007 metais iš 9.2.1.1. „Mokyklos aplinkos finansavimo programos“ lėšų įsigijo trumpalaikio turto ir atsargų už 14,6 tūkst. Lt. Šios programos Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. sausio 1 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) faktines išlaidas atsargoms ir trumpalaikiam turtui įsigyti buhalterė neteisingai parodė išlaidų ekonominės klasifikacijos eilutėje 2.2.1.1.1.30 „Kitos paslaugos“.

3. Mokykla 2007 metais nemokamai yra gavusi iš paramos davėjų ir kitų biudžetinių įstaigų trumpalaikio turto už 1,2 tūkst. Lt.

Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2007 m. apyskaitos (forma Nr. 4) Pažymoje dėl atsargų ir trumpalaikio turto įsigijimo ir nurašymo iš apskaitos šį turtą nurodė kaip įsigytą iš biudžeto lėšų, o turėjo nurodyti, kaip neatlygintinai gautą iš kitų biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų.

4. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 15 str. 4 d. nurodyta, kad valstybei ir savivaldybei nuosavybės teise priklausantis registruotinas turtas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti registruojamas viešuosiuose registruose, o Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo 9 str. 1 d. nurodyta, kad Nekilnojamojo turto registre registruojami žemės sklypai ir statiniai.

4.1. Mokyklos balanse apskaityti Nekilnojamojo turto registre teisiškai neįregistruoti 615338 Lt vertės šeši pastatai: du mokyklos pastatai, du trijų kambarių butai ir ūkinis pastatas Daujėnų kaime ir mokyklos pastatas Girsūdų kaime. Be to, nesuformuoti žemės sklypai po pastatais ir aplink juos, dėl jų naudojimo nesudarytos sutartys su Panevėžio apskrities viršininko administracija. Audito metu negalėjome nustatyti ar tikrai pastatai priklauso šiai įstaigai, todėl negalime patvirtinti, kad Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanse (forma Nr.1) parodytas ilgalaikio turto 1029,5 tūkst. Lt likutis yra teisingas 615,3 tūkst. Lt suma.

4.2. Mokykla naudoja šalia mokyklos esančiu stadionu, kurį prižiūri ir tam tikslui naudoja Savivaldybės biudžeto lėšas. Teisė Mokyklai naudotis šiuo nekilnojamuoju daiktu jokiais dokumentais neįteisinta, stadionas neapskaitytas nei Mokyklos balanse nei balanso užbalansinėse sąskaitose. Nesuformuotas žemės sklypas, kuriame įrengtas stadionas.

5. Mokyklos 2007 metų balanse yra apskaityti du trijų kambarių butai daugiabučiame name: 69,19 kv.m. ir 69,03 kv.m. Butams nėra suteiktas tarnybinio buto statusas, todėl jie priskirtini socialiniam būstui. 2004 m. vasario 25 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1 – 97 patvirtinta Asmenų, turinčių teisę į socialinį būstą, sąrašų sudarymo bei tvarkymo ir Savivaldybės gyvenamųjų patalpų nuomos tvarka.

Mokyklos direktorius, 2004 metais sudarydamas sutartis su butų nuomininkais, nesivadovavo minėta tvarka. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, savivaldybių įsteigtoms įstaigoms patikėjimo teise naudoti ir valdyti Savivaldybės turtas perduodamas joms perduotoms savivaldybių funkcijoms vykdyti. Mokyklos veiklos nuostatuose nesuteikta teisė Mokyklai skirstyti ir suteikti rajono gyventojams socialinį būstą, todėl butai neturi būti apskaityti Mokyklos balanse, nes minėtos funkcijos ji nevykdo.

2008 metų vasario mėnesį Pasvalio rajono savivaldybės taryba priėmė sprendimą dėl butų perdavimo Daujėnų seniūnijai.

REKOMENDUOJAME

1. Patikslinti su mokinių maitinimo paslaugas teikiančia įmone sudarytą Moksleivių maitinimo paslaugų teikimo sutartį ir, apmokant už mokinių nemokamą maitinimą, vadovautis Socialinės paramos mokiniams įstatymo 4 straipsnio nuostatomis.
2. Imtis priemonių, kad Mokyklos balanse apskaitytas nekilnojamas turtas būtų teisiškai įregistruotas, o naudojamas, bet neapskaitytas – būtų apskaitytas ir valdomas įstatymų nustatyta tvarka.
3. Užtikrinti, kad Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas apskaitoje būtų įregistruoti ir finansinėje atskaitomybėje nurodyti vadovaujantis įstatymais ir kitais teisės aktais;
4. užtikrinti, kad įstaigos programoms vykdyti reikalingi Savivaldybės biudžeto asignavimai būtų planuojami, skirstomi, apskaitomi ir nurodomi finansinėje atskaitomybėje teisės aktų nustatyta tvarka.
5. Nustatyti papildomas kontrolės procedūras, užtikrinančias Savivaldybės biudžeto asignavimų, skirtų moksleivių maitinimui, trumpalaikio turto ir atsargų įsigijimui, darbo užmokesčiui apmokėti, naudojimą, turto apskaitą, valdymą ir naudojimą teisės aktų nustatyta tvarka.
6. Užtikrinti finansinių ataskaitų teisingą parengimą.

Informacija apie vidaus kontrolės, įskaitant personalo ir finansų valdymą, vertinimo rezultatus, pastebėjimai dėl buhalterinės apskaitos tvarkymo, moksleivių nemokamo maitinimo, turto apskaitos, valdymo ir naudojimo buvo pateikti Mokyklos direktoriui ir vyriausiajai buhalterei Pasvalio rajono

savivaldybės kontrolieriaus tarnybos 2007 m. spalio 1 d. ir 2007 m. lapkričio 8 d. raštais Nr. KS – 32 ir KS – 39 „Dėl audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų“.

Pažymime Mokyklos pažangą, vykdant audito metu pateiktas rekomendacijas ir šalinant nustatytus trūkumus, kurie galėjo turėti įtakos metinės finansinės atskaitomybės teisingumui, stiprinant vidaus kontrolės procedūrų veiksmingumą, diegiant naujas vidaus kontrolės procedūras audito metu ir dėkojame Mokyklos darbuotojams už bendradarbiavimą bei pagalbą atliekant 2007 metų finansinės atskaitomybės auditą.

Apie rekomendacijų įgyvendinimą iki 2008 metų birželio 1 dienos prašome informuoti Savivaldybės kontrolieriaus tarnybą.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

Audito ataskaita surašyta dviem egzemplioriais: vienas - įteiktas Daujėnų pagrindinei mokyklai, kitas – Pasvalio rajono savivaldybės kontrolieriaus tarnybai.